

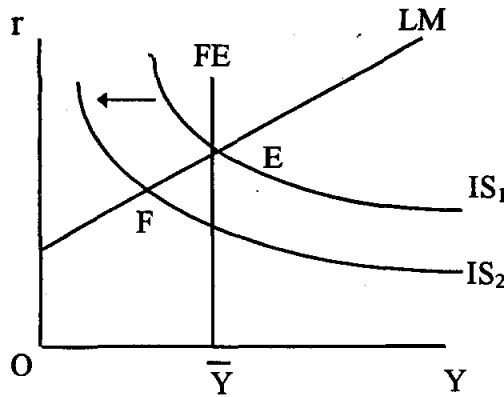
บทที่ 7

วัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนยุคใหม่ (The New Keynesian Business Cycle)

การศึกษาวัฏจักรจะมุ่งความสำคัญไปที่การแสวงหาคำตอบให้กับ 2 ประเด็นคือ อะไรเป็นสาเหตุทำให้การผันผวนทางเศรษฐกิจซ้ำแล้วซ้ำเล่าในระบบเศรษฐกิจ และมาตรการแก้ไขวัฏจักรมีอะไรบ้างต่อไปนี้จะได้อธิบายแนวความคิดของเคนส์เซียนยุคใหม่เกี่ยวกับการตอบคำถามทั้ง 2 ข้อดังกล่าว

7.1 ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนยุคใหม่

เคนส์เซียนยุคใหม่ เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปสงค์รวม (aggregate demand shocks) เป็นสาเหตุเบื้องต้นของการผันผวนของวัฏจักรธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้าน อุปสงค์รวม คือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่ย้ายเส้น IS หรือเส้น LM และกระทบต่ออุปสงค์รวม ตัวอย่าง การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปสงค์รวมที่มีผลกระทบต่อเส้น IS คือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายการคลัง (a fiscal policy) การเปลี่ยนแปลงการลงทุนที่ต้องการ (desired investment) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในค่าคาดการณ์ของผลิตผลเพิ่มต่อทุนในอนาคต และการเปลี่ยนแปลงความเชื่อถือของผู้บริโภค (consumer confidence) ในอนาคตที่มีผลกระทบต่อออมที่ต้องการ (desired saving) ตัวอย่าง การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวมซึ่งกระทบเส้น LM ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์ต่อเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงิน เส้น IS-LM ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปสงค์รวม เคนส์เซียนเชื่อว่าเป็นสาเหตุของวัฏจักรธุรกิจ หรือ คือ ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนยุคใหม่

รูปที่ 7.1 การชะลอตัวทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปสงค์รวม

สมมติว่าผู้บริโภคมองอนาคตของเศรษฐกิจว่าจะชะลอตัวลงดังนั้นผู้บริโภคลดการบริโภคลงจำนวนเท่ากับการออมในปัจจุบันที่เพิ่มขึ้น ทุก ๆ ระดับของรายได้ การเพิ่มการออมจะทำให้อัตราดอกเบี้ยลดลงเพื่อทำให้ตลาดผลผลิตอยู่ในดุลยภาพ เส้น IS จะเคลื่อนลงจาก IS_1 เป็น IS_2 เศรษฐกิจจะเดินเข้าสู่การชะลอตัว ไปอยู่ ณ จุด F โดยเศรษฐกิจจะคงอยู่ในลักษณะชะลอตัวในช่วงเวลาหนึ่งด้วยขนาดผลผลิตที่ต่ำกว่าการจ้างงานเต็มที่

การลดการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน (สะท้อนภาพมุมมองในแง่ร้ายต่อระบบเศรษฐกิจของนักธุรกิจ) หรือการลดการใช้จ่ายของรัฐบาลจะให้ผลกระทบในลักษณะเศรษฐกิจชะลอตัว (recessionary) เหมือนกรณีการลดการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคดังที่แสดงในรูปที่ 7.1

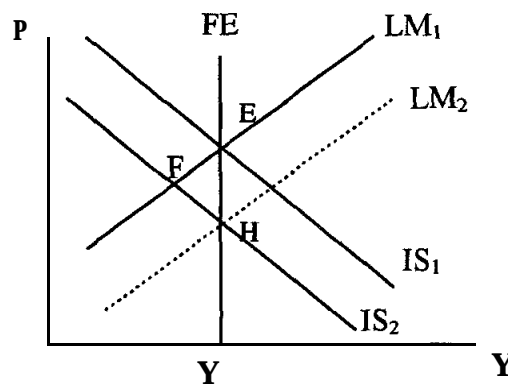
การย้ายของเส้น LM ไปทางซ้ายเป็นอีกสาเหตุหนึ่งทำให้เกิดเศรษฐกิจชะลอตัวในกรอบการวิเคราะห์ของเคนส์เขียนในกรณีนี้ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสูงขึ้นโดยมีสาเหตุจากการขาดแคลนเงินจะเป็นสาเหตุทำให้การใช้จ่ายของผู้บริโภคและการลงทุนลดลง ดังนั้นเคนส์เขียนอธิบายว่า เศรษฐกิจชะลอตัว เกิดจากอุปสงค์ไม่เพียงพอ (not enough demand) ซึ่งตรงกันข้ามกับหลักเศรษฐศาสตร์ของคลาสสิกซึ่งอธิบายว่า เศรษฐกิจชะลอตัวเกิดจากอุปทานไม่เพียงพอ (not enough supply)

ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เขียนยุคใหม่ อธิบายว่า

1. การเปลี่ยนแปลงระดับปล้นด้านอุปสงค์รวมเป็นปัจจัยทำให้ผลผลิตผันแปรขึ้นๆ ลงๆ ช้าแล้วช้าเล่า
2. การจ้างงานจะผันผวนในทิศทางเดียวกันกับผลผลิต
3. ในทฤษฎีนี้เงินไม่เป็นกลาง และเงินเป็นตัวแปรนำ (leading) การเปลี่ยนแปลงและจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกันกับผลผลิต (procyclical)
4. การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าคงทนจะทำให้เกิดวัฏจักรธุรกิจและมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับวัฏจักรธุรกิจ (procyclical) เช่น การเพิ่มการบริโภคหรือลงทุนในสินค้าคงทน จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวเพราะว่าการเพิ่มขึ้นนั้น จะย้ายเส้น IS ไปทางขวา
5. การลงทุนในแบบจำลองเคนส์เขียนจะเปลี่ยนในทิศทางเดียวกันกับผลผลิต (procyclical)
6. วัฏจักรธุรกิจจะเกิดจากการผันผวนของเส้น LM เช่น การเพิ่มปริมาณเงินทำให้เส้น LM เคลื่อนต่ำลงไปทางขวาของเส้นเดิมทำให้ผลผลิต และการลงทุนเพิ่มขึ้น (ซึ่งการลงทุนเพิ่มขึ้นเพราะอัตราดอกเบี้ยลดลง)
7. เงินเพื่อมีแนวโน้มลดลงในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว เงินเพื่อมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะ procyclical และเป็นตัวแปรที่มีการเปลี่ยนแปลงตามหลังการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ
8. ประสิทธิภาพของแรงงานเฉลี่ย (average labor productivity) มีลักษณะเป็น countercyclical กล่าวคือ ถ้าฟังก์ชันการผลิตคงที่การเพิ่มการจ้างงานในช่วงเศรษฐกิจกำลังรุ่งเรือง (booms) จะทำให้ประสิทธิภาพของแรงงานโดยเฉลี่ย (average labor productivity) ลดลงทั้งนี้เพราะกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลดน้อยถอยลงของประสิทธิผลเพิ่มของแรงงาน (diminishing marginal productivity) ดังนั้นแบบจำลองเคนส์เขียนทำนายว่าประสิทธิภาพของแรงงานเฉลี่ยจึงมีลักษณะเป็น countercyclical ซึ่งตรงกันข้ามกับทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง (RBC) ที่ช่วงเวลาเศรษฐกิจถดถอยเป็นช่วงเวลาที่ประสิทธิผลต่ำผิดปกติและ ช่วงเวลาเศรษฐกิจเจริญ

รุ่งเรืองเป็นช่วงเวลาที่ประสิทธิผลสูงผิดปกติ ซึ่งประสิทธิผลต่อแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะ procyclical

มาตรการในการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจมหภาค (Macro economic stabilization) ของเคนส์เซียน แตกต่างจากของนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกที่สนับสนุนการใช้ นโยบายของรัฐบาลเพื่อรักษาเสถียรภาพ เคนส์เซียนอธิบายว่า ภาวะเศรษฐกิจถดถอยเป็น สถานะที่สังคมไม่ต้องการเพราะในขณะที่เศรษฐกิจถดถอย ความต้องการจ้างงานจะน้อยกว่าจำนวนแรงงานที่เสนอตัวทำงาน ทำให้เกิดการว่างงาน และผลผลิตต่ำ เคนส์เซียนแนะว่า การเพิ่มความอยู่ดีกินดีของเศรษฐกิจ จะกระทำใ้รัฐบาลจะต้องพยายามที่จะลดความผันผวนของเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในขณะที่เศรษฐกิจชะลอตัว ซึ่งเคนส์เซียนได้เสนอว่า นโยบายการคลังและนโยบายการเงินจะเป็นตัวที่ช่วยบรรเทาวัฏจักรธุรกิจดังแสดงในรูปที่ 7.2

รูปที่ 7.2 นโยบายรักษาเสถียรภาพในแบบจำลองของเคนส์เซียน

สมมุติเศรษฐกิจเริ่มแรกอยู่ในดุลยภาพ ณ จุด E เศรษฐกิจต่อมาเศรษฐกิจชะลอตัว มาอยู่ ณ จุด F สาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจมาอยู่ ณ จุด F อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในตัวแปรหลายตัว ในที่นี้สมมุติว่าเกิดจากผู้บริโภคไม่มั่นใจเกี่ยวกับอนาคตของระบบเศรษฐกิจ การขาดความเชื่อถือนในระบบเศรษฐกิจทำให้ความต้องการบริโภคในปัจจุบันลดลง การออมเพิ่มขึ้น เส้น IS จะย้ายลงจาก IS_1 เป็น IS_2

ผู้กำหนดนโยบายจะแก้ไขภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างไร เราจะพิจารณาความเป็นไปได้ในการกำหนดนโยบายเป็น 3 ลักษณะ

1. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในนโยบายการเงินหรือนโยบายการคลัง รัฐบาลใช้นโยบายไม่ทำอะไรเลย รัฐบาลไม่แทรกแซงปล่อยให้เศรษฐกิจปรับตัวเอง ณ จุด F อุปสงค์ต่อผลผลิตโดยรวมต่ำกว่าผลผลิต ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ ($\bar{Y}$) ดังนั้น เกิดอุปทานส่วนเกินของสินค้า ราคาของสินค้าจะลดลง ปริมาณเงินที่แท้จริงสูงขึ้น เส้น LM ย้ายลดลงมาทางขวา ในระยะยาวราคาที่ลดลงจะย้ายเส้น LM จาก LM_1 เป็น LM_2 เศรษฐกิจกลับมาอยู่ในดุลยภาพทั่วไป ณ จุด H ผลผลิตอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่

2. การเพิ่มปริมาณเงิน (An increase in the money supply) แทนที่จะปล่อยให้เศรษฐกิจปรับตัวเองเข้าสู่ดุลยภาพโดยผ่านขบวนการปรับตัวของราคา ธนาคารกลางอาจใช้นโยบายเพิ่มปริมาณเงินจะทำให้เส้น LM_1 เคลื่อนเป็น LM_2 เศรษฐกิจกลับมาอยู่ ณ ดุลยภาพที่จุด H อนึ่งถ้าราคาปรับตัวช้า การใช้นโยบายเศรษฐกิจขยายตัว (expansionary policy) จะทำให้เศรษฐกิจปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพ ณ จุด H เร็วกว่าถ้าให้เศรษฐกิจปรับตัวเอง

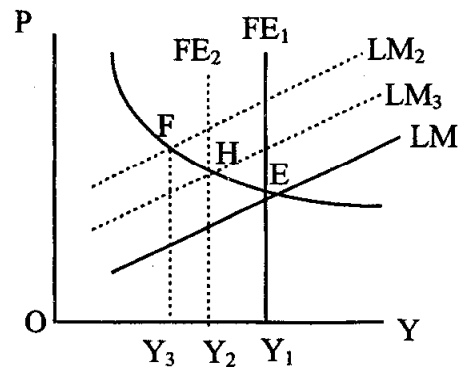
3. การเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล นโยบายการเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาลจะย้ายเส้น IS ขึ้นไปทางขวา จาก IS_2 เป็น IS_1 เศรษฐกิจจะกลับมาอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ ณ จุด E

ทั้ง 3 กรณีเศรษฐกิจจะกลับมาอยู่ ณ จุดการจ้างงานเต็มที่ แต่ 2 กรณีหลัง การกลับสู่การจ้างงานเต็มที่ให้ผลแตกต่างกับกรณีแรก อยู่ 2 ประเด็น คือ ถ้ารัฐบาลใช้นโยบายขยายตัวทางการเงินและการคลังจะนำไปสู่การสิ้นสุดของเศรษฐกิจชะลอตัว ถ้ารัฐบาลไม่ใช้นโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว ในระยะสั้นเศรษฐกิจจะชะลอตัวและจะกลับไปสู่ระดับการจ้างงานเต็มที่ ถ้าราคามีการปรับตัวอย่างเต็มที่ ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย (กรณีที่ 1) ในระยะยาวราคาจะลดลงเร็วกว่าโดยเปรียบเทียบกับปริมาณเงินในรูปตัวเงิน ค่าที่แท้จริงของปริมาณเงินจะเพิ่มขึ้น เส้น LM เคลื่อนที่ลงไปทางขวามือดุลยภาพกลับมาอยู่ ณ จุด H แต่กรณีที่ 2 ราคาจะลดลงและกรณีที่ 3 ราคา

สินค้าจะไม่ปรับตัวลดลงเพราะ การใช้นโยบายขยายตัวจะทำให้อุปสงค์รวมเพิ่มขึ้น กลับมาอยู่ ณ. ระดับการจ้างงานเต็มที่ ดังนั้นตามการวิเคราะห์ของเคนส์เซียน การใช้นโยบายการเงินและนโยบายการคลังขยายตัวจะทำให้เศรษฐกิจ กลับมาอยู่จุดการจ้างงานเต็มที่เร็วกว่าถ้าปล่อยให้เศรษฐกิจปรับตัวเองโดยผ่านขบวนการลดลงของราคา

7.2 การเปลี่ยนแปลงระดับพลันด้านอุปทานในแบบจำลองของเคนส์เซียนยุคใหม่

(Supply shock in the New Keynesian Model)

รูปที่ 7.3 การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปทานในแบบจำลองของเคนส์เซียน

เคนส์เซียนอธิบายโดยใช้ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันอย่างฉับพลันเป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปทานเดิมดุลยภาพอยู่ ณ จุด E ถ้าธุรกิจตอบสนองต่อการเพิ่มราคาน้ำมันโดยใช้พลังงานลดลง จำนวนผลผลิตที่สามารถผลิตโดยใช้ทุนและแรงงานจำนวนเท่ากันจะลดลง การเพิ่มราคาน้ำมันจะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในทางลบ (an adverse supply shock) ระดับการจ้างงานเต็มที่ที่จะเปลี่ยนจากเส้น FE_1 เป็น FE_2 หลังจากการปรับตัวของค่าจ้างและราคา ผลผลิตจะลดลง ไปสู่ ณ. ระดับผลผลิตที่มีการจ้างงานเต็มที่ระดับใหม่ (Y_2) ในระยะยาวผลการวิเคราะห์ของเคนส์เซียนยุคใหม่และของนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกยุคใหม่จะให้ผลเหมือนกัน

อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์ในระยะสั้นของเคนส์เซียนยุคใหม่จะต่างจากของคลาสสิกยุคใหม่ กล่าวคือ ในแบบจำลองของเคนส์เซียน ถ้าราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นมาก

ธุรกิจจะเผชิญกับต้นทุนสูงขึ้นมาด้วย ราคาสินค้าที่ต้องพึ่งพิงพลังงานมากจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ธุรกิจอื่น ๆ อาจจะยังไม่มีเปลี่ยนแปลงราคา ราคาสินค้าโดยเฉลี่ยจะสูงขึ้นในระยะสั้น ปริมาณเงินที่แท้จริงจะลดลง การลดลงของปริมาณเงินที่แท้จริงทำให้เส้น LM_1 เคลื่อนเป็น LM_2 คุณภาพจะอยู่ ณ จุด F ซึ่งเป็นจุดตัดระหว่าง LM_2 และ IS จุด F อยู่ทางซ้ายมือของเส้น FE_2 เศรษฐกิจจะชะลอตัวผลผลิตลดลงอยู่ ณ Y_3 ขณะนี้ผลผลิต ณ การจ้างงานเต็มที่ใหม่จะอยู่ ณ Y_2 ในระยะสั้นเศรษฐกิจจะเผชิญกับสถานการณ์ที่เรียกว่า Stagflation คือเศรษฐกิจชะลอตัวพร้อมกับเงินเฟ้อสูงขึ้นข้อสังเกต การลดลงของผลผลิตในระยะสั้นประกอบด้วย

- (1.) ผลผลิต ณ. การจ้างงานเต็มที่ลดลงจาก Y_1 เป็น Y_2
- (2.) ผลผลิตลดลงต่ำกว่าผลผลิต ณ. ระดับการจ้างงานเต็มที่จุดใหม่ ($Y_3 < Y_2$)

การรักษาเสถียรภาพในกรณีการเปลี่ยนแปลงระดับทางด้านอุปทานของเคนส์เขียนยุคใหม่ทำได้ยาก เพราะ ประการแรก นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาจทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อมากขึ้น และ ถ้าจะใช้นโยบายการเงินและการคลังเพื่อลดภาวะเงินเฟ้อ อาจทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวมากขึ้น ซึ่งทั้ง 2 กรณี เป็นสิ่งที่รัฐบาลทุกประเทศไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

สรุป

เคนส์เขียนยุคใหม่เน้นว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของอุปสงค์ร่วมเป็นสาเหตุทำให้เกิดวัฏจักรธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านอุปสงค์ที่กระทบเส้น IS คือการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาล การบริโภค และการลงทุน การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันที่กระทบเส้น LM ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินและการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ต่อเงิน การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคหรือที่เรียกว่า การจัดการทางอุปสงค์รวม คือการใช้นโยบายการเงินและนโยบายการคลังขจัดการชะลอตัวของเศรษฐกิจ และเพื่อรักษาเศรษฐกิจให้อยู่ในคุณภาพที่มีการจ้างงานเต็มที่